

Sygn. akt IV CSK 262/14

POSTANOWIENIE

Dnia 23 października 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z wniosku P. [...] Spółki Akcyjnej w K.
przy uczestnictwie B. K. i Skarbu Państwa Starosty M.
o stwierdzenie zasiedzenia służebności o treści służebności przesyłu,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 23 października 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki postępowania B. K.
od postanowienia Sądu Okręgowego w S.
z dnia 18 listopada 2013 r., sygn. akt V Ca [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od uczestniczki B. K. na rzecz wnioskodawcy kwotę 1800 zł (jeden tysiąc osiemset) i na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 1800 zł (jeden tysiąc osiemset) tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w S. oddalił apelację uczestniczki B. K. od postanowienia Sądu Rejonowego w M. z dnia 28 maja 2013 r., którym stwierdzono nabycie przez Skarb Państwa z dniem 10 lutego 1987 r. służebności o treści służebności przesylu, obciążającej wskazaną nieruchomość, stanowiącą własność uczestniczki, polegającą na opisanych uprawnieniach do ingerencji w jej prawo własności.

W skardze kasacyjnej uczestniczka powołała obie podstawy przewidziane w art. 398³ § 1 k.p.c., a we wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania, przyczynę objętą art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.c. Potrzebę wykładni przepisów prawa budzących poważne wątpliwości połączyła z koniecznością odpowiedzi na pytania: czy w sytuacji, gdy linia wysokiego napięcia, przechodząca przez nieruchomość uczestniczki, była budowana bez wymaganych przez ówczesnie obowiązujące prawo pozwoleń na budowę, czy zajęcie nieruchomości i późniejszą eksploatację, co uniemożliwiało złożenie chociażby formalnych odwołań od takiego jej przebiegu lub zajęcia nieruchomości, działania ówczesnych władz mogą być oceniane jako wykonywane przez Państwo w ramach swoich uprawnień wynikających ze sfery „dominium”, czy ze sfery „imperium”; czy wobec takich działań, jednoznacznie wskazujących na stosowanie przymusu przez nie liczenie się z opinią i wolą właścicieli nieruchomości, fakt braku sprzeciwu w formie pisemnej ze strony właścicieli odnośnie przebiegu linii powinien mieć znaczenie dla biegu terminu zasiedzenia, czy też takie działania zaliczyć należy do sfery „imperium”; czy w ogóle doszło do rozpoczęcia biegu terminu zasiedzenia w 1967 r., czy można przyjąć, że należałoby liczyć go dopiero od przemian ustrojowych i zmian w kodeksie cywilnym z 1990 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Rozpoznanie skargi kasacyjnej, będącej kwalifikowanym, nadzwyczajnym środkiem odwoławczym musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, związanymi z ochroną interesu powszechnego. Indywidualny interes skarżącego podlega uwzględnieniu, o ile jest zgodny z interesem powszechnym. Skarga nie stanowi środka zmierzającego do kwestionowania niesatysfakcjonującego skarżącego orzeczenia sądu drugiej instancji. Stwierdzenie,

czy zachodzą szczególne względy, przemawiające za rozpoznaniem skargi kasacyjnej w konkretnej sprawie, dokonywane jest przez badanie, czy skarżący we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał na istnienie chociaż jednej z przyczyn wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Odwołanie się do przyczyny istnienia potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., wymaga wskazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi wątpliwości, nie doczekał się wykładni, bądź niejednolita jego wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, które należy przytoczyć, jak też, że dokonanie wykładni jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02; z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, niepubl.; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07; z dnia 8 lipca 2008, I CSK 111/08; z dnia 19 stycznia 2012 r., I UK 325/11; z dnia 4 kwietnia 2012 r., III SK 39/11; z dnia 26 kwietnia 2012 r., III SK 43/11, niepublikowane).

Na spełnienie tych wymagań nie wskazuje wniosek skarżącej. Nie zawiera on ani skonkretyzowania przepisów, które wymagają wykładni, ani analizy orzecznictwa prowadzącej do wniosku, że doszło do rozbieżności w orzecznictwie sądów. Problematyka zasiedzenia własności nieruchomości, a zgodnie z art. 292 k.c., odpowiednio również służebności gruntowych, przerwy biegu terminu zasiedzenia oraz stanu zawieszenia wymiaru sprawiedliwości była przedmiotem analizy w orzecznictwie Sądu Najwyższego. Uchwała pełnego składu Sądu Najwyższego z dnia 26 października 2007 r., III CZP 30/07 (OSNC 2008 r., nr 5, poz.43), która została powołana w uzasadnieniu wniosku, wyjaśnia również rozkład ciężaru dowodu, w razie powoływania się na niemożność realizowania swoich praw przez właściciela nieruchomości, na co wskazywały również inne orzeczenia. Dążenie do poddania kontroli zaskarżonego postanowienia nie daje podstaw do uznania, że taka potrzeba zachodzi z uwagi na powołaną przyczynę.

W postępowaniu przed Sądem drugiej instancji nie doszło do nieważności postępowania, której podstawy Sąd Najwyższy bierze pod uwagę z urzędu w granicach zaskarżenia.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego stanowi konsekwencję zastosowania zasady przewidzianej w art. 520 § 3 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.c.

[aw]